პროლეტარიელო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქ. სსრ მეზრამეთთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო.

КОМУНИСТИ ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО И ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

ხუთშაბათი, 23 აპრილი, 1942 წ. № 96 (6412). ფასი 15 კაპ.

კეთილშობილი პატრიოტული თანსწორება

 კრასნოდარის მხარის ვისელკის რაიონის ნ. კ. კრუპსკაის სახელობის სასოფლო-სამეურნეო არტელის კოლმეურნეებმა კრასნოდარის მხარისა და მთელი საბჭოთა კავშირის კოლმეურნეებს მიმართეს ღირსშესანიშნავი მოწოდებით, რომელსაც ჩვენ ვაქვეყნებთ დღეს „პრავდაში“.

კრასნოდარის სახელობის არტელის კოლმეურნეები, რომლებმაც უკვე შეასრულეს საადრო თავთავანი კულტურებისა და მზესუმზირის, თესვის გეგმა, თავიანთ მოწოდებაში აცხადებენ, რომ ისინი ამით ვერ დაკმაყოფილდებოდნენ. მათ აღელვებთ ფაქრი ფაშისტი ოკუპანტებისაგან უკვე განთავისუფლებული რაიონების და იმ რაიონების კოლმეურნეთა მდგომარეობისა, რომელნიც მეზნებარე მოთიმენლნიდან ელიან თავიანთ განთავისუფლებას. საზზოლამ მტერმა გაიფეფდერა ის კოლმეურნენი, რომელნიც მისი დროებითი, ყაჩალური ძალაუფლების ქვეშ მოხვდნენ. ისინი მშილად გაძარცულნი არიან. მოსპობილია პირუტყვი, მოსპობილია ინვენტარი.

კრასნოდარელი კოლმეურნენი სწერენ: „ჩვენ ყველას გვახარებს, ყველანი იტაცებენ ვართ იმ კორპუსის გვარდიელ კაზაკთა გმირობით, რომელსაც საბჭოთა კავშირის გმირი გენერალ-მაიორი დოვატორი მეთაურობდა. ჩვენ კარგად ვიცოდით, რომ ამ კორპუსის ვიეკაცი გვარდიელი კაზაკები ჩვენი ყუბანელი თანამემამულენი არიან, რომ მათი მარდი ცხენები ყუბანის ვრცელ ველებში დაიზარდნენ და სმოდენენ“.

კოლმეურნეობებში დარჩენილნი გაორეკეცებულ ძალით მუშაობენ, რათა წასულთა მაგიერობა გასწიონ.

ხალხთა ბელადის—ამხანაგ **სტალინის** მოწოდებამ, „...რომ ჩვენმა კოლმეურნეებმა, ქალებმა და კაცებმა, შეუსვენებლივ იმუშაონ თავიანთ მინდერებში და ფრონტსა და ჩვენს ქვეყანას მისცენ სულ უფრო და უფრო მეტი პური, ხორცი, ნედლეული მრეწველობისათვის“, მხურვალე გამოხმაურება ჰპოვა ჩვენი ქვეყნის კოლმეურნეთა შორის.

სიხარულითა და სიამაყით წაიკითხავენ ყუბანელები ფრონტზე თავიანთ თანამემამულეთა მოწოდებას. გმირი წოფელი არმიის სხვა მებრძოლებთან და მეთაურებთან ერთად მათ გახთავისუფლება მოაქვთ საბჭოთა ადამიანებისათვის და მოხარულნი იქნებიან უთხრან ამ ადამიანებს განთავისუფლებულ სოფლებში მეხვედრის სასიხარულო ზეთებზე, რომ ისინი დავიწყებული არა ყოფილნან, რომ მათთვის ზრუნავდნენ მათი ძმა-კოლმეურნეები. ამის საწინდარია მთელი ფრონტის მოქმედება ჩვენმა ნაწილებმა ფაშისტური დღეების განმავლობაში მოსპო გერმანელთა 8 ბლინდაჟი, 3 საარტილერიო და 2 ნაღმსატეხი ბატარეა, ხელთ იგდო 13 ტყვიამფრქვევი, 2 ნაღმსატყორცნი, ავტომატები და შაშხანები. ბრძოლის ველზე დარჩა მტრის 400-ზე მეტი ჯავში.

* * *

ჩრდილოეთ-დასავლეთის ფრონტის ეჩოენი უბანზე ჩვენი მებრძოლების ოცეულმა ლეიტენანტ პეტროკინის მეთაურობით ბრძოლა გაუმართა გერმანელთა რაზმს. 200 პიტლერიელი 6 ტანკის დახმარებით, რომელსაც ავიაციის გადამტანები იმყოფებოდნენ, ნებდებოდა ჩვენი სმოპოვების განლაგებაში. მტრის შემმბენელი ქვეითი ჯარის ბრიგადის პარველ წოფეებშივე მოწყვეტილი იქნა ტანკების და ავიაციის ბრძოლა. ბრძოლა შემოგვეკიდა ეკეთი 3ე-12 ასეულის ოფიცერ-ეფრეიტორმა ფრანკმა და კიდევ ერთმა ეფრეიტორმა, რომლის გვარი არ მახსოვს, ეარი სამეცის შეცირულებინათ ასეულის მეთაურის ბრძანება და ეხმარნენ. ეფრეიტორები დაიპატიჟნენ ერთ ბადრაგის თანხლებით წაიყვანეს. ჯარისკაცთ შორის უკმაყოფილება იზრდება, მაგრამ მათ ოფიცრებისა ეშინოთ“.

* * *

გერმანელი ეფრეიტორი ერანმ შანი თავისთანეს სწერს: „...ყველა ჯარისკაცის ერთი სურვილი აქვს მოწყინებული არიან შინ იყვნენ! იმედი მაქვს, რომ მალე ყოველივე ეს გათავდება, თორემ ჭკუაზე შეეშლებიან... ოე ომი კიდევ დიდხანს გაიტანს, თავს მოვალეობა, ალბათ, ბევრი სხვაც ასე მოიქეცა...“.

* * *

გერმანელი ფაშისტი არამზადები მათ მიერ ოკუპირებული საბჭოთა სოფლებისა და ქალაქების მშვიდობიან მეცხოვრებთან ბოიკოტენ. ლენინგრადის ოლქის სტარაია რუსასა და სოლეკეას რაიონების მარტო რამდენიმე სოფელში პიტლერელებმა 350 კაცი დახვრიტეს და ჩამოაწყვეს. სოფელ პარფინოში 65 ობოლი ბავშვი დარჩა, რომელთა მშობლები პიტლერელებმა დახოცეს. ფაშისტმა ბანდიტებმა ეკარლიბრეკისას მიწასთან თითბოთ დასაბუნებელი ბუნქერი ეფრეიტორი. ამ ეფრეიტორ-ოფიცერმა ერნსტ ჰემერმა განაცხადა: „88-ე დივიზიონ საარანგეთში ეყო ფაბრაკებელი. ბასელი ზოლის ფეოდმეტრმი ოფიცრისა ჩვენი 3ე-3 ბატალიონი 44-ე ქვეითის დივიზიის შეიერთოს. ბატალიონმა 4 ასეულისაგან შეადგენდა და მასში 700 კაცი იყო. 11 მარტს ჩვენ პირველად მივიღეთ მონაწილეობა ბრძოლაში. რამდენიმე დღის განმავლობაში ბატალიონმა 400-მდე კაცი დაკარგა მოკლულთა და დაჭრილთა სახით. მუშაობისად, მოაკლეთ ოფიცერი გიგი. ჩვენს მარცხნივ თავდაცვის ზონა ეკავა 44-ე დივიზიის ცხა ბატალიონს, რომელსაც ავრეთვე დიდი ზარალი მოუვიდა. ქვეგანაყოფებში დისციპლინა ეცემა. 3ე-12 ასეულის ოფიცერ-ეფრეიტორმა ფრანკმა და კიდევ ერთმა ეფრეიტორმა, რომლის გვარი არ მახსოვს, ეარი სამეცის შეცირულებინათ ასეულის მეთაურის ბრძანება და ეხმარნენ. ეფრეიტორები დააპატიჟნეს ერთ ბადრაგის თანხლებით წაიყვანეს. ჯარისკაცთ შორის უკმაყოფილება იზრდება, მაგრამ მათ ოფიცრებისა ეშინოთ“.

* * *

ლენინგრადის ოლქის სოფელ სტარაია პიტკერელნა მგზავალებმა კოლმეურნეთა ბინებში ისეთი რაოდენობით, რომელიც მნიშვნელოვნად აღემატება საშეფიანო ნორმებს, შეშედგა ეი ყველანი სოფლის დანაბრენ მეზობლებთა თვალწინ დაბერტეს.

* * *

კოცელავეაში, ტარიში, ვნეზნსა და პოლონეთის ძველ ქალაქებში გერმანელ ჯარისკაცთა პარტაზანები და მეფლოს ტიფით დაავადებულნი შეშობავეკენ გასხლიდა, ოთ ბინა ჰიტლეროელებმა სახლები დაალეწეინეს ბევრ მეზობელს. ამ ამ სამოსებში ავადმყოფი ჯარისაკეები მოათავსეს. სამეფიანონი დამბარეს ბანს ეკრნლობის შედეგად ავადმყოფებს შორის სიკვდილთანა მეტამოქმედ ფიდა. პოლონეთის ქალაქების ბევრი მეზობრები ყოველდღე. საფლავებსა სოხრის გერმანელი ჯარისკაცებისათვის, რომლებიც ჰისპანტლეზმა იხოცეს.

22 აპრილის საღამოს ცნობა

22 აპრილის განმავლობაში ფრონტზე არაფერი რამ არადერი მოხდარა.

21 აპრილის განმავლობაში მოსმენილია გერმანიის 32 თვითმფრინავი. ჩვენ 15 თვითმფრინავი დაგვარეთ.

ჩვენმა ხომლოდებმა ბარენცის ზღვაში ნავძირეს მტრის 5.000 ტონა წყალწყვის ტანკერი და 4.000 ტონა წყალწყვილ ერთი ტრანსპორტი.

* * *

21 აპრილის განმავლობაში ჩვენი ავიაციის ნაწილებმა მოსპეს 46 დაბომბილ გერმანიის 35 ავტომობილანი ჯარიკინთაგან და ერთი ბენზინის ავტოცისტერნა. ეს ავტომობილები ეზიდნენ ბენზინს ბრძოლის ფრონტზე. 8 ნიღმსატყორცნი, ვიეჩეტანტ და ნაწილობრივ მოსპეს მტრის ასეულ-ოდენ ჯავრი.

* * *

ტანკის ეკიპაჟი, ლეიტენანტ ილიბინის, მეკანონეოს-მძღოლ ჩერნინკოს და ბეკეფშერეულ ძიეფსის შემადგენლობით, ეხლა-რეობდა რა ჩვენი ქვეითი ჯარის შეტევას, მტრის თავდაცვის განლაგებაში შეიერა. ტანკიანებმა ზარაბუნინა და ტყვიამფრქვევების ეცეცხლე, ბერის 3 მეფრი საფეოსა ეზოში ეწირტი დაანგრიეს და 60-ზე მეტი გერმანელი ჯარისკაცი მოკლეს.

* * *

უმფრისმა ლეიტენანტმა პრიშინმა და ფოფლარმიელმა სმოლინმა. როცა ისინი დაზეკერეიდან ბრენდენბოფენ, ტყის ბილიკით მიმავალი 7 გერმანელი ჯარისკაცი შეეჭიანეს. საბჭოთა მზვერავები ბუქსაშინ მიიმალნენ და ავტომობილის ცეცხლით დახოცეს 6 ჰიტლერელი, ხოლო მეშვიდე გერმანელი ჯარისკაცი ტყეეფ დაბედა.

* * *

გვარდიის დივიზიის სამხედრო ფერშალმა პოლკის პირველი ასეულის ტყვე ეფრეიტორმა ლეონოვეფ კუანტენასკეფ განაცხადა: „ეკანასკნელ ბრძოლებში ჩვენს პოლკს მეტად დიდი ზარალი მოუვიდა. პირველ ასეულში 25 კაცი დარჩა, მეორეში კი — სულ 12 კაცი. ახლა ხალოლოთა ბრძოლაში ფაშისტურ პეტსოსალს და მთელ არისმეწყობა ბრძოლა ეველოთ. ჯარისკაცები თავს განწირულნენ ბერსოსალს და უარნო სიკვდილს მოლოდინი არიან“.

* * *

მოკლულ გერმანელ ოფიცერ-ოფიცერ ეილი კიოსდერს ჯიბეში ალმოაჩნდა თავისი ცოლის — ელზას წერილი, ცოლი სწერს: „შენ ეუნანდილად მოგატყუეს, ჩემო ეილი. შენ თუმცა სოფრანეეთში კი არ წასულხარ, როგორც გეუბნებოდნენ, არამედ ამ საშინელ რუსეთში. ეს ხომ უბედურებაა! მოდუა ის, რასაც შენ ამბობ, ბეშინოდ. გუშინ ჩვენთან ძალეკა ჭერტატოდა იყო. ერთ დაბრილ ოფიცერს მისთვის ეთქვამს, რომ რუსეთში ჩვენი ჯარისკაცებნი ტოფეთ ხდებიან ავადეკ ცეცდიე ავადეკებთან და საშინელი სანანგი არიანი. რაც შეაძლება ფრთხილად იყავი და სახიფათო საქმეს ეერიდე. ოლონდ შინ ეკოცხალი ფალბიოტენი და ეშმაკოდ ზეოლია ჯიდლოფეი ეი ჯერეეი. რაც მოგებეზრდა ეს ეაკეეი ომი! ბრძ ალბათ ჯერ ბრეკ ეი ალეი, რომ ჩვენი ეეზმიანეი ლეონანარი ტოსეთში მოკლეს. ეოლოლეთი ფეოოეეე

ᲡᲐᲥᲐᲠ. Კ. Პ. (Ბ) ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲘᲡ ᲠᲐᲘᲝᲙᲝᲛᲘᲗᲘᲡ ᲙᲠᲔᲓᲘᲢᲘᲡ 26 ᲙᲝᲛᲘᲡᲠᲘᲡ ᲠᲐᲝᲠᲘᲡ

შესდგა საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის ორგ. 26 კომისრის რაიონის მეორე პლენუმი, რომელმაც მოიმტანა რაიკომის მდივნის ამხ. ვ. სარკოლაშვილის მოხსენება რაიონის საწარმოთა მიერ თავდაცვითი პროდუქციის გამოშვების 1942 წლის პირველი კვარტალის გეგმის შესრულების შედეგებისა და წინასწარმეთა სოციალისტიკური შეჯიბრების მიმდინარეობის შესახებ.

მომხსენებელმა აღნიშნა, რომ ზოგიერთი საწარმოში სათანადოდ არ არის გაშლილი წინასწარმეთა სოციალისტური შეჯიბრება. მაგალითად, მაკარონის ფაბრიკაში, სათანადო ქარხანაში, ქალაქის ფაბრიკაში, ელექტროფანრების მეტალიზაციის სახელოსნოში, ბაკალეიასი, ნუშისი, ზეთისხილეთი, ალმასი, ეუკალის ნედლი ქალაქებისა და სოფლების მჩქეფარე ცხოვრება და თავისუფალ მიწა-წყალზე სიხარულით აღსავსე შრომა. და მან გადამწყვიტა წასულიყო ამ მშობლიური მიწა-წყლისათვის, ამ ბედნიერი ცხოვრებისათვის საბრძოლველად.

თოლორაიამ სახარეულ საზღვარი არ ჰქონდა, როდესაც იგი გამანადგურებელ ბალტლიონში ჩარიცხეს. ნიკოლოზმა არ იცოდა, რა არის დალეა, იგი გატაცებული, ზეწრებიდან ეფუფქებოდა სამხედრო მოშუბიდას, ღამით კი, როცა ყაზარმა იძინებდა, ხეიბრობდ და დაეინებინი ეშხდებოდა ბედგიგიერი ინსტიტუტის ვადამდელი სახელმწიფო გამოცდისათვის.

მოკლე ხანში ნიკოლოზ თოლორაიამ შეიძინა სამხედრო ცოდნები, რამაც მის ფრნეში გადაშალა ისეთი შესაძლებლობანი, რომლებსაც იგი წინათ ეერც კი წარმოიდგენდა. სამხედრო სკმე მისი პროფესია ხდება. საველსტიდან შვიდიმთანი ადამიანი, კომკავშვილი თოლორაიანი მეტყვიამფრქვევე-ᲒᲐᲛᲝᲜᲐᲓᲒᲐᲠᲘᲚᲐᲓ იქცა.

რა მოუთმენლად მოელოდა ნიკოლოზ თოლორაია იმ ღღეს, როდესაც იგი გერმანულ დამპყრობთა წინააღმდეგ ბრძოლაში ჩაეშვებოდა! და ეს დიდხანს ნანატრი ღღეც დადგა.

... ღამით ქარიშხალი ამოვარდა, და ფილთან დგგრძოვილი იყო თოვლის ვეებერთელა ნამქერები, რომლებიც თვალის მოშორებლად ბრწყინავდა ზამთრის მზეზე. მეთაურ მერატაკოვის ქვეგანყოფილებ, სადაც მეტყვიამფრქვევე ნიკოლოზ თოლორაია იყო, მტრის ზურგში საბრძოლო დავალების შესასრულებლად მიდიოდა. თოლორაია მეთაურის ახლოს იდგა, რომ ყოველ წამს, ოოდაც კი საფრთხე შეიქნებოდა, დაეცვა იგი თავისი მარჯვენე სროლით. ამს ფიზიზოდ ეკეთა თვალი, რომ მტერი არსად გამოჩენილიყო.

მოულოდნელად მარცხენა ფლანგიდან ბერმანელთა „ჯაგუნრიანი ნაწილები გამოჩნდნენ. საბრძოლო დავალების შესრულება რომ არ ჩაეშალა, მეთაურმა გადაწყვეტა ბრძოლაში არ ჩაბმულიყო, არამედ შემოეკლო მტრისთვის. ქვეგანაყოფი სწრაფად გადაჯაჭვეფდა ნაჯუნეები მარჯვენეთ-დაიმონა. ყინულოვან ცივი ქარი ფბრძოლებს თვალებში თოვლს აყრიდა. ბებრძოლები ღრმა თოვლს მიაკვლეედნენ და წინ მიწიდგნენ.

უეცრად ვაისმა ხმოდა, შემდეგ მეორე, მეოსამე... აკანონენ ჩიტებიანი.

— დაწექ!— დაიძახა მეთაურმა.

ხმალი ისევე მოელოდნელად მაწყდა, როგორც დაიწყო.

„ეტმიერია,—იფიქრა თოლორაიამ, — სადიდან ისეთანმ?"

გამოიკვლია, რომ ბებრძოლებიდან ორმოცი დაათ მეტიზზე. გადაწყვეტა სოფლის განაპირას მდგომ ოთხ ნაგებენადგენრეულ ფარდულში გერმანელი მეტყვიმფრქვეველები ჩასაფრებულიყვნენ. ქვეგანაყოფი მტრის გარემოცვაში მოექცა: მარცხნით ჯაგუნრიანი ნაწილები მოდიოდნენ, მარჯვენთ მეტყვიმფრქვეველები ისვენენ. მტრის ბრალი ეკის ძალებთან ბრძოლაში ჩაბმა ეუხრიტა ქმიებოდა. საკირო იყო უკან დახვევა. მაგრამ როგორ უნდა დაიხიო ყველაზე ეფექტურ?

მეთაურმა გადაწყვიტა: მეტყვიამფრქვევე თოლორაიამ ბრძოლა უნდა გამართოს, გერმანელ მეტყვიმფრქვეველ, ხოლო მისი ცეცხლის საფარქვეშ ბებრძოლები უკან დახევას დაიწყებენ.

თოლორაიამ სიამაყით მოისმინა მეთაურის ბრძანება. სახის ერთი ნაკეთი არ შეუჩინა, როდესაც შეიტყო, რომ მარტო უნდა დარჩეს ორმოცდაათი გერმანელი მეკვეთმატის წინააღმდეგ.

... ოოდაც კი მამაცი მეტყვიამფრქვევე დისკოს გამოცვლას შეუდგებოდა, გერმანელი მეკეთმატეები გრიგალისებურ სროლას იწყებდნენ. მაგრამ კვლავ აკაკანდენოდა თუ არა თოლორაია: ტყვიამფრქვევი, მოწინააღმდეგე მაშინვე ჩუმდებოდა. სწორედ ეს იყო სიკვოა უკან ვადმიმავალი ბებრძოლებისათვის. ადვილადან ადვილზე გადავარენილ ეშიშარა მეტყვიიმფრქვევე ისევ შეიბეტდა ლუბის ეკმნდი მტრის, ვითომ მეთ წინააღმდეგ დიდი საცეცხლე ძალა მოქმედებდა.

ბოლოს, გერმანელებმა გამოიღეს ეს ბანდერო ხერხი და თავისი სოფრებიდან გამოძორმა იწყეს. ახლა მეტყვიამფრქვევეს გასაკეთებელი ფიზიზოდ უნდა სროოდა თვალი, რომ მტრის ასეთი საცეცხლე ზეფდე არ დაეკავებინთ, სადაც მათთვის მოხერხებული იქნებოდა სროო აღტეხთ ჩვენ ბებრძო�ებისათვის.

თოლორაიას თავზე ტყვიები ზუზუნით ბადდიოდა. ეი ერთი გერმანელი დაბლა დაეხარა და ახალი საცეცხლე ზეფიისაკენ გადარბენის შეეფდა. ნეთუ მიაღწევს? თოლორაიამ მაგრად მოკუმა პირი, მოამთანა ტყვიიმფრქვევი და დაუშინა გერმანელს. იგი დაეცა და მის გარშემო თოვლი წითლდ შეიღება.

აკაკანდენ გერმანელთა ტყვიიმფრქვევეზე. ტყვიები თოვლის ნუმს აყენებდნენ და მალად ახლოს ზუზუნდნენენ. საფარის ყველა ხეტიღლიან გერმანელები მოძარეობდნენ. ისინი ცოცავნ, გადარჩენით მიიწევდნენ ზუზეთსაკენ. ეი უკვე მალად ახლოს არიან ზუზეფეთსაზ... თოლორაიამ დაეფიზნა და სასხლეტს დაეკაბა.

— ეხეე თქვენ, ქვეწარმავალნო! — ჩაიჟღარაია მან და მოაკლე ჯარით მოსცალ ორი მეკეთმატე.

კიდევ უფრო ძლიერად აზუზუნდნენ ტყვიები მეტყვიამფრქვევის თავზე. გერმანელების მეორე ჯგუფი ინიციეზოდა და მარცხენა ფლანგიდან ეკეეიდა. დადგა გადამწყვეტი ეტაპი. ეი ეეე